

Nr. 3055/05.03.2018

*Domnului Tudorel TOADER,
Ministru,
Ministerul Justiției*

Stimate domnule ministru,

Urmare a adresei dumneavoastră înregistrată la Agenția Națională de Integritate cu nr. 2264/16.02.2018, prin care ne solicitați punctul de vedere asupra propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Plx. 597/2017), vă comunicăm că nu susținem adoptarea acesteia, din următoarele motive:

Prin propunerea supusă analizei (Plx. 597/2017), inițiatorii propun completarea Legii nr. 176/2010 prin introducerea unui nou alineat la art. 25, alineatul (5), cu următorul cuprins:

"Faptele săvârșite de persoanele aflate în exercitarea demnităților publice sau funcțiilor publice ce determină existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor."

Propunerea legislativă se află în contradicție cu celelalte dispoziții ale Legii nr. 176/2010 care, din punct de vedere teleologic, vizează prerogativa Agenției Naționale de Integritate de evaluare a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele prevăzute la art. 1 din lege, pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice.

Dacă am accepta soluția propusă de inițiatori, posibilitatea Agenției Naționale de Integritate ar fi limitată la a verifica numai faptele pentru care nu s-a împlinit termenul de 3 ani și ar lipsi astfel de efecte atât dispozițiile art. 11 din Legea nr. 176/2010, cât și pe cele ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, dar și dispozițiile Constituției României referitoare la statul de drept (art. 1) și la

legalitatea ocupării funcțiilor și demnităților publice (art. 16 alin. 3).

Precizăm că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 176/2010, Agenția Națională de Integritate desfășoară exclusiv o activitate administrativă de evaluare a intereselor și a incompatibilităților pentru persoanele prevăzute de lege, constând în întocmirea de rapoarte care evidențiază fapte ori situații cu semnificație juridică, a căror finalitate conferă dreptul de sesizare a instanțelor de judecată sau, după caz, a altor autorități și instituții competente în vederea dispunerii măsurilor prevăzute de lege. Ca atare, Agenția Națională de Integritate nu face altceva decât să semnaleze existența unor potențiale nesocotiri ale prevederilor legale referitoare la conflictele de interese și incompatibilități.

Potrivit art. 11 din Legea nr. 176/2010, activitatea de evaluare a declarației de avere și a conflictelor de interese și a incompatibilităților se efectuează de către Agenția Națională de Integritate "atât pe durata exercitării funcțiilor ori demnităților publice, cât și în decursul a 3 ani după încetarea acestora". Cu alte cuvinte, textul fixează un termen înăuntrul căruia Agenția are dreptul de a efectua evaluarea.

Astfel, aceasta are la dispoziție un interval de timp egal cu durata mandatului/funcției, la care se adaugă încă 3 ani de la momentul încheierii mandatului/funcției, în care aceasta poate efectua activitățile amintite.

Prescripția reglementată de art. 11 din Legea nr. 176/2010 este realizată prin raportare la deținerea funcției sau demnității publice, și nu la data săvârșirii faptei ce constituie incident de integritate.

Agenția Națională de Integritate nu cercetează disciplinar persoanele care dețin funcții publice, ci evaluează respectarea regimului incompatibilităților și al conflictelor de interese, care sunt instituții juridice distincte și care însumează obligații ale persoanelor care ocupă funcții sau demnități publice în exercitarea mandatelor/demnităților, iar principiile ce guvernează dreptul muncii nu pot fi aplicate mutatis mutandis.

Ulterior rămânerii definitive a raportului de evaluare, acesta se comunică persoanelor prevăzute la art. 26 din Legea nr. 176/2010, care au prerogative în aplicarea sancțiunilor disciplinare sau administrative, abia în acest moment putându-se analiza intervenția prescripției răspunderii persoanei, prescripție care este deja reglementată de Codul civil și de alte legi speciale.

Mai mult, propunerea legislativă nu ține cont de faptul că situațiile de incompatibilitate sunt fapte cu caracter continuu, iar cursul prescripției nu poate curge de la momentul ivirii situației de incompatibilitate ci, eventual, de la momentul încetării acestei situații.

Astfel, potrivit reglementării propuse, un demnitar incompatibil pe tot parcursul mandatului 2012 - 2016 nu ar mai putea fi evaluat și sancționat în anul 2018 pe motiv că fapta de incompatibilitate s-a prescris și, astfel, acesta ar putea exercita în continuare un alt mandat, în perioada 2016 - 2020, deși a săvârșit un incident de integritate.

Deși în expunerea de motive inițiatorii, încercând să-și motiveze demersul, fac trimitere la prescripția răspunderii penale, în proiectul de modificare a Legii nr. 176/2010, nu au propus nicio reglementare privind întreruperea prescripției răspunderii administrative, instituție în lipsa căreia este înlăturată practic răspunderea administrativă a persoanei care a săvârșit un incident de integritate.

Considerăm că, prin adoptarea proiectului de lege de modificare a Legii nr. 176/2010, interesul public va fi puternic afectat prin posibilitatea acordată persoanelor care dețin funcții sau demnități publice de a exercita autoritatea publică cu încălcarea, practic, a principiilor stabilite de legiuitor pentru exercitarea funcțiilor publice, întrucât este aproape imposibil ca Agenția Națională de Integritate să descopere și să evalueze imediat toate situațiile de incompatibilitate sau de conflict de interese.

De asemenea, propunerea legislativă este contrară dispozițiilor art. 75 din Constituția României, având în vedere că prima cameră sesizată a fost Camera Deputaților.

Potrivit dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României „Se supun spre dezbatere și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri, precum și proiectele legilor organice prevăzute la articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), articolul 73 alineatul (3) literele e), k), l), n), o), articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3), articolul 120 alineatul (2), articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). **Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului.**

Proiectul de lege nu instituie reglementări exprese ce țin de funcționarea efectivă a Agenției Naționale de Integritate, ci are ca obiect înlăturarea consecințelor legale ale constatării existenței conflictului de interese și incompatibilităților în cazul tuturor categoriilor de funcții și demnități publice.

Având în vedere faptul că, prin proiectul de lege, sunt vizate aspecte legate de sancționarea inclusiv a deputaților și senatorilor pentru situațiile de incompatibilitate sau conflict de interese, în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, **prima Cameră sesizată este Senatul și nu Camera Deputaților.**

Față de toate cele expuse, reiterăm faptul că, în opinia noastră, modificarea Legii nr. 176/2010 nu ar trebui adoptată în condițiile în care incompatibilitățile sunt apanajul conceptului de integritate, concept ce exprimă corectitudinea și aplicarea legii, fără influența interesului personal și care se referă la totalitatea atribuțiilor unei persoane ce exercită o funcție publică, exprimate prin legalitate și imparțialitate, valori fundamentale într-un stat de drept, fiind așadar, opusul corupției și echivalent cu respectarea legii.

În concluzie, vă comunicăm faptul că Agenția Națională de Integritate nu susține adoptarea propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Plx. 597/2017).

Cu deosebită considerație,

Bogdan STAN,

Președinte.

Agenția Națională de Integritate